

Nr 101.

Av herr **Rydén**, om utgivande av ett större historiskt och statsrättsligt arbete om den svenska riksdagen.

År 1935 inträffar halvtusenårsminnet av den första med säkerhet kända riksdag i vår historia. Det var som bekant under Engelbrekts befriande resning, som representanter för adeln, prästerna, borgerskapet och bönderna år 1435 sammanträdde till ett riksmöte i Arboga. Första gången var, såvitt hittills kända historiska källor angiva, bondeståndet företrätt vid ett svenskt riksmöte. Under mer än fyra århundraden kom därefter den svenska riksdagen att grundas på den indelning i riksstånd, vars konturer skönjas i sammansättningen av riksmötet i Arboga.

Vid sidan av det engelska parlamentet är den svenska riksdagen den äldsta alltjämt bestående folkrepresentationen i världen. I allt väsentligt har den utvecklats på svensk grund och bjuder genom en mängd säregna drag såväl historikern och den statsrättslärde som politikern och statsmannen ett synnerligt intresse. Då därjämte den svenska riksdagens tillkomst är förknippad med ett av vår historias dyrbaraste minnen — den händelse som med all rätt betecknats som det svenska nationalmedvetandets födelsestund — torde det vara självklart, att halvtusenårsminnet av riksmötet i Arboga i sinom tid blir på ett värdigt sätt högtidlighållet.

Det angelägnaste, som framstår i samband med ett firande av detta halvtusenårsminne, synes mig vara skapandet av ett verkligt standardverk över den svenska riksdagen. Ett sådant finnes icke. Vissa områden av riksdagens historia kunna nog sägas vara nödtorftigt genomforskade, men mycket återstår ännu i detta avseende. En mängd statsrättsliga arbeten och avhandlingar över olika sidor av det svenska riksdagsskicket har under tidernas lopp sett dagen, men viktiga sidor av detsamma sakna alltjämt en erforderlig vetenskaplig behandling. Alla dessa arbeten äro därjämte utströdda på de mest skilda publikationer: historiska arbeten, handböcker, gradualavhandlingar, monografier över särskilda riksdagar, utgivna riksdagsakter, biografier, memoarer o. s. v. Ett samlat, vetenskapligt och historiskt fullödigt arbete över den svenska riksdagen finnes icke. Skapandet av ett standardarbete, innefattande såväl riksdagens historia som de viktigaste statsrättsliga problemen angående densamma, framstår såsom en synnerlig angelägenhet av både historisk och praktisk art. På ett värdigare sätt synes mig icke heller den svenska riksdagen kunna hufvästa halvtusenårsminnet av sin tillvaro än genom åstadkommandet av ett sådant arbete.

Det är min förhoppning, att under riksdagens lopp kunna efter samråd med personer, som på detta område representera särskilda insikter, framlägga en utförligare skisserad plan för detta arbetes läggning. Då det emellertid ligger i öppen dag, att ett sådant arbete kräver ett skyndsamt igångsättande, därest det skall kunna bli färdigt till år 1935, har jag ansett mig böra, innan motionstiden utgått frambara förslag i ärendet.

Jag tillåter mig därför vördsamt hemställa,

att riksdagen måtte besluta, att ett större historiskt och statsrättsligt arbete om den svenska riksdagen skall utgivas såsom ett led i firandet av halvtusenårsminnet av den svenska riksdagens tillvaro, ävensom uppdraga åt herrar riksgäldsfullmäktige att gå i författning om detta besluts verkställande.

Stockholm den 21 januari 1925.

Värner Rydén.
